

Karin Sojková: Parky, zahrady a obory za vlády dynastie Han

Posudek oponentky bakalářské práce

Práce popisuje zahrady čínského starověku. Soudě podle názvu (zadání práce jsem neměla k dispozici) se autorka měla zaměřit na dynastii Han, celkem oprávněně však připojila i obšírný popis zahrad ve starším období a zejména za dynastie Qin. (Některé starší věci bylo možné zestručnit.)

Práce je založena na sekundární literatuře, zejména v angličtině a také v čínštině. Vzhledem k náročnosti jazyka primárních pramenů (a s ohledem na to, jak jsou informace souvisejících s tématem rozptýleny po širokém okruhu textů) je takový postup pochopitelný a pro bakalářskou práci plně uspokojivý. Přesto by alespoň některé ukázky zasloužily nahlédnutí do originálu (přínejmenším citace z Mencia – zde bylo možné sáhnout po dvojjazyčném vydání s Leggeho překladem).

Zejména by měly být hlouběji prozkoumány čínské pojmy pro různé typy zahrad, parků, obor ap. Systematičtější uvedení terminologie by zřetelně ukázalo, jak se v průběhu staletí měnil význam slov pro označení parků/zahrad atd. a tyto změny dobře odrážejí proměny funkce zahrad, prolínání a oddělování zahrady a paláce atd. (vedle specializovaného slovníku zaměřeného na zahrady, který autorka správně užívá, by se občas vyplatilo nahlédnout do Hanyu Da Cidian, kde je dobře patrná chronologická posloupnost změny významu; zato TLS v tomto případě hraje jen vedlejší úlohu).

Autorka dále zmiňuje některé archeologické nálezy, nečiní tak však systematicky (zejména pro východohanské období by stálo za to podrobněji pojednat o vyobrazení zahrad na hrobových kachlích, které jsou jen stručně zmíněny).

Práce je logicky uspořádaná, na můj vkus až příliš popisná, nicméně popisy jsou solidně zpracované a systematicky podané. Práce je také dobře jazykově zvládnutá. Seznam literatury obsahuje všechny podstatné položky; s ohledem na to, že vzniká na Karlově univerzitě, by bylo na místě připojit alespoň zmínku o diplomové práci Zornici Kirkové a zmínit její článek před několika lety publikovaný ve sborníku AUC z r. 2001. Také český překlad Čchuských písní od J. Vochaly by patřil zmínit, i když jej autorka necituje.

Práce trpí drobnými nedostatky: charakteristika pramenů a literatury by si zasloužila větší systematičnost; názvy paláců jsou překládány nedůsledně (a chybí vysvětlení na začátku, podle jakých měřítek je překládáno; např. Leyou yuan přímo volá po překladu, ale zůstává jen čínsky, viz s. 45); totéž platí o názvech rostlin (latinské názvy jsou uváděny nedůsledně; lithi je česky liči – viz Slovník cizích slov; wutong má český název paulovnie; v případě orobince je zbytečné připomínat, že se podobá rákosí, když mnohem exotičtější rostliny nejsou nijak blíže popisovány; našly by se další nedůslednosti a nepřesnosti v botanickém a zoologickém názvosloví).

- otázka do diskuze: jakým způsobem byly identifikovány a překládány názvy rostlin (a jak by to šlo dělat přesněji)?

Uspořádání materiálu a charakteristika smyslu zahrad jsou uspokojivé. Postrádám však hlubší zamyšlení nad ideologickým pozadím zahrad ve starověku (pro Mencia a jeho následovníky – nepřipustný přepych, který je třeba dát k dispozici lidu; proti tomu miniatury světa za Qinů a Hanů ovlivněny školou yinyang a wuxing a korelativní kosmologie). Osobně se domnívám, že v případě císařských parků byla jejich rituální funkce, včetně funkce demonstrace moci, dominantní a zábavní funkce pouze vedlejší, z textu práce však cosi podobného nevyplývá.

- otázka do diskuze: jak autorka nahlíží poměr jednotlivých funkcí v rámci císařských zahrad

V práci jsou zbytečné formální chyby (psaní poznámek tu s malým, tu s velkým písmenem na začátku a interpunkce v poznámkách); you 囿 obora, je mylně přepisováno yu – s. 11 aj.

Navzdory výše uvedeným kritickým připomínkám konstatuji, že práce plně vyhovuje požadavkům na práci bakalářskou a předběžně navrhuji její ohodnocení známkou výborně až velmi dobře.

- poslední otázka: podle mých vědomostí byla za dynastie Han velmi důležitá hospodářská funkce zahrad, zejména těch soukromých. V práci je však považována za nevýznamnou. Prosím o krátké vysvětlení.

Praha, 12.9.2009

Doc. Olga Lomová
oponent